

STAPPENPLAN LEZEN **CD**

1. Voor het lezen: oriënteren

Oriënteer je op de tekst:

- Bekijk de tekstvorm. Wat is de bron? Wie is de auteur?
- Bekijk de tekststructuur. Bekijk titel, kopjes, afbeeldingen, opvallende woorden en getallen.
- Lees de inleiding.

Doe een voorspelling:

- Wat is het onderwerp en de hoofdvraag?
- Welke deelonderwerpen komen aan de orde?
- Wat weet je er al van?

*Zijn er meerdere teksten over het onderwerp?
Bepaal dan van elke tekst de invalshoek.*

Bepaal je leesdoel & aanpak:

- Wat wil of moet je te weten komen?
- Hoe ga je de tekst lezen?

2. Globaal en/of intensief lezen

(Eerst) Globaal lezen:

- Lees de eerste en laatste zin van elke alinea.
- Bepaal de tekstsoort en het tekstdoel.
- Bij een betoog: bepaal het standpunt van de auteur.

(Dan) Intensief lezen:

- Lees actief: stel vragen, vat tussentijds samen en controleer steeds je begrip. Herlees zo nodig stukken.
- Leg verbanden tussen tekstdelen. Trek pijlen, onderstreep signaalwoorden en schrijf alineafuncties in de kantlijn.
- Let op het verschil tussen feiten en meningen.
- Let op de woordkeus van de schrijver. Let ook op figuurlijk taalgebruik of ironie.
- Maak aantekeningen, een schema of samenvatting.

Begrijp je een woord niet? > Gebruik de woordhulp.

Je kunt de volgende tekens voor actief lezen gebruiken:

- X Dit klopt niet met wat ik al wist of dacht.
- * Dit is belangrijk. / Dit valt me op.
- ? Dit snap ik niet. / Hier heb ik een vraag bij.
- Dit houdt verband met ...

3. Na het lezen: reflectie

- Is de tekst betrouwbaar? Hoe weet je dat?
- Klopten je voorspellingen over de tekst?
- Heb je je leesdoel(en) bereikt?
- Was je leesgedrag effectief?

WOORDHULP

**Je ziet een woord dat je niet begrijpt.
Wat kun je doen?**

Kijk naar de woordbouw.

Zijn er delen van het woord die je (her)kent?
Wat is de woordsoort?
Wat betekenen voor- of achtervoegsels?

Lees minstens een hele zin terug of verder.

Daar staat soms:

- een synoniem (een woord met ongeveer dezelfde betekenis)
- een antoniem (een woord met de tegengestelde betekenis)
- een voorbeeld
- een toelichting op het woord

Kijk naar de afbeeldingen bij de tekst.

Is er een afbeelding die het woord verduidelijkt?

Gebruik een woordenboek.

Controleer de betekenis!

Denk je (ongeveer) te weten wat het woord betekent?
Lees dan de zin opnieuw met de gevonden betekenis erin. Past deze in de tekst?